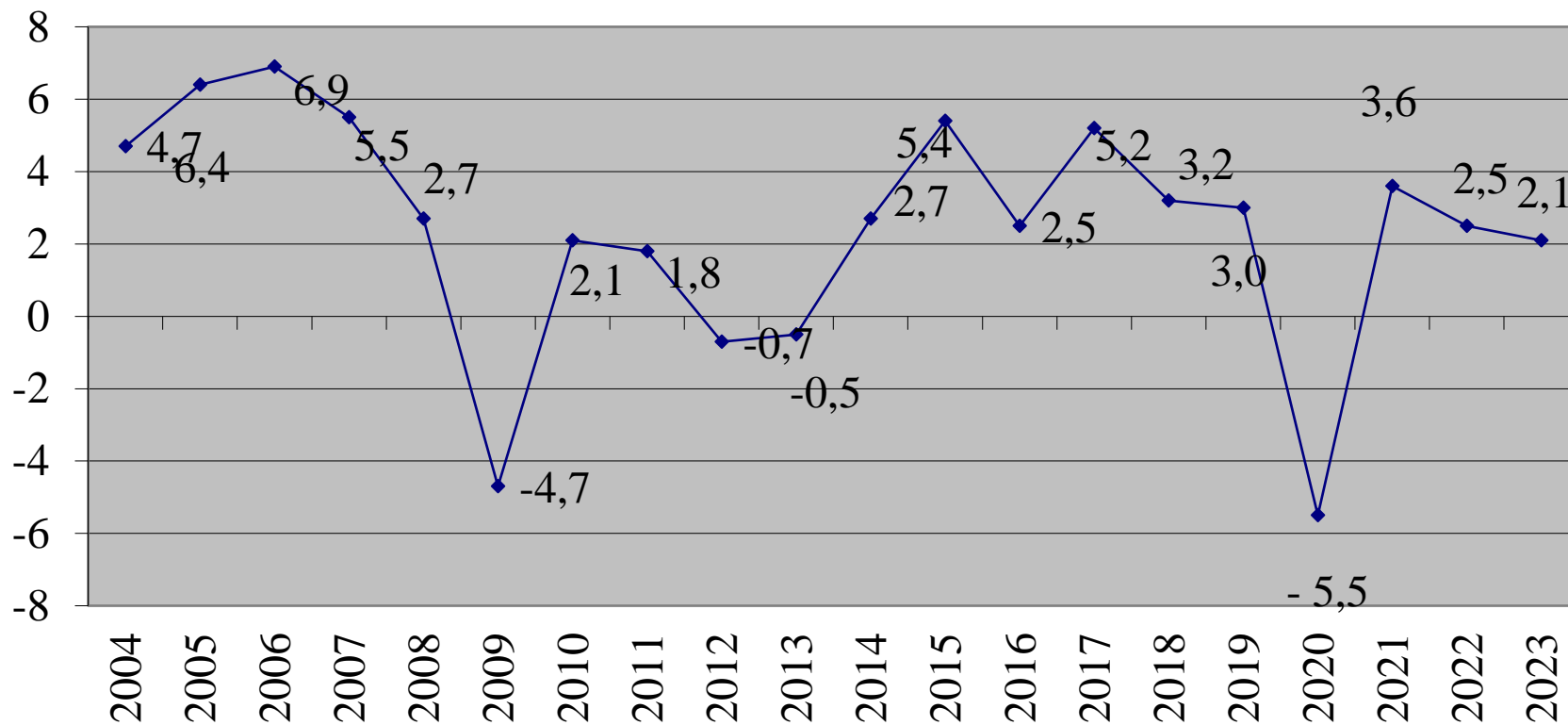

Aktuální ekonomická situace

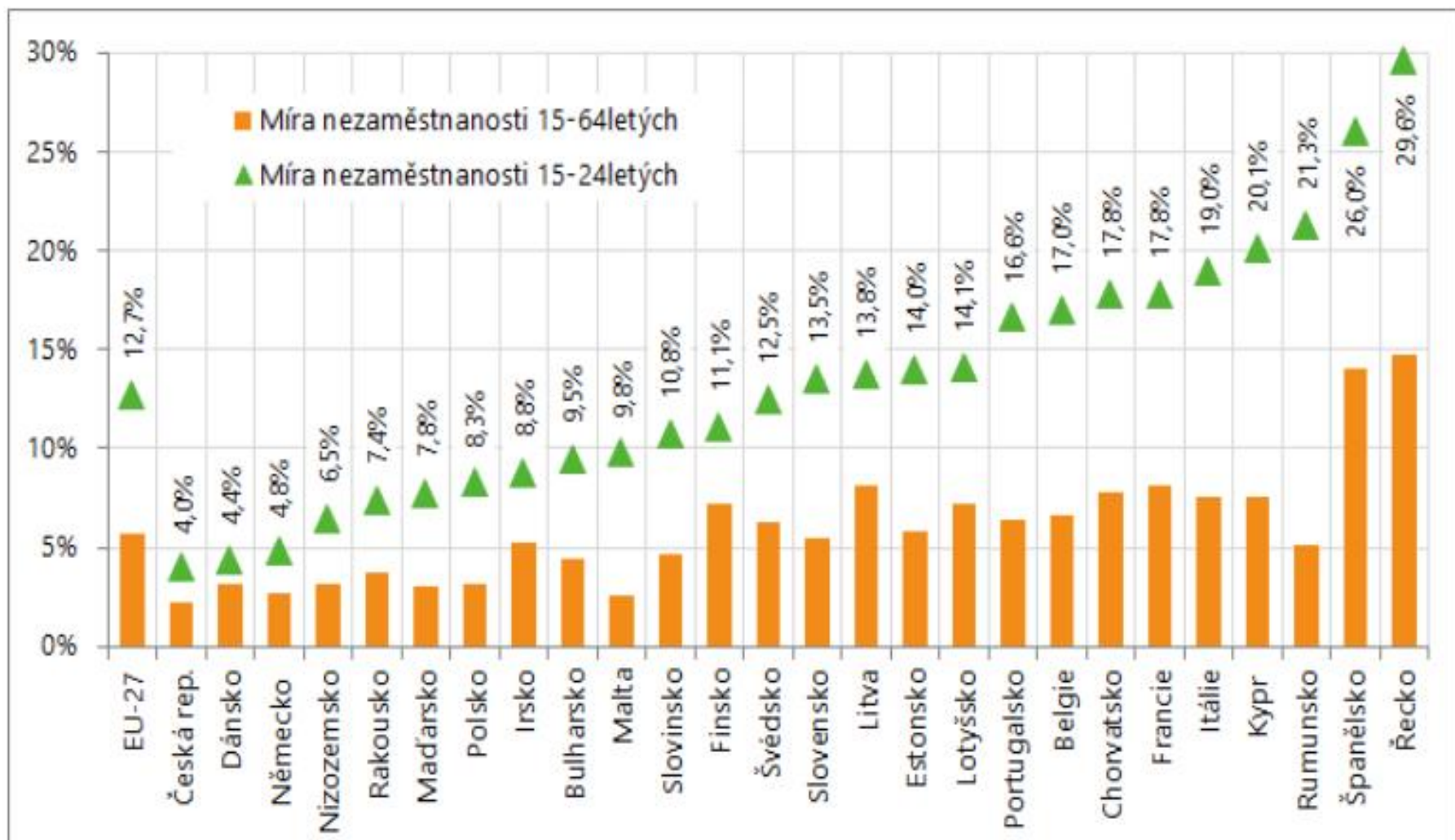
Vývoj HDP v letech 2003 -2023

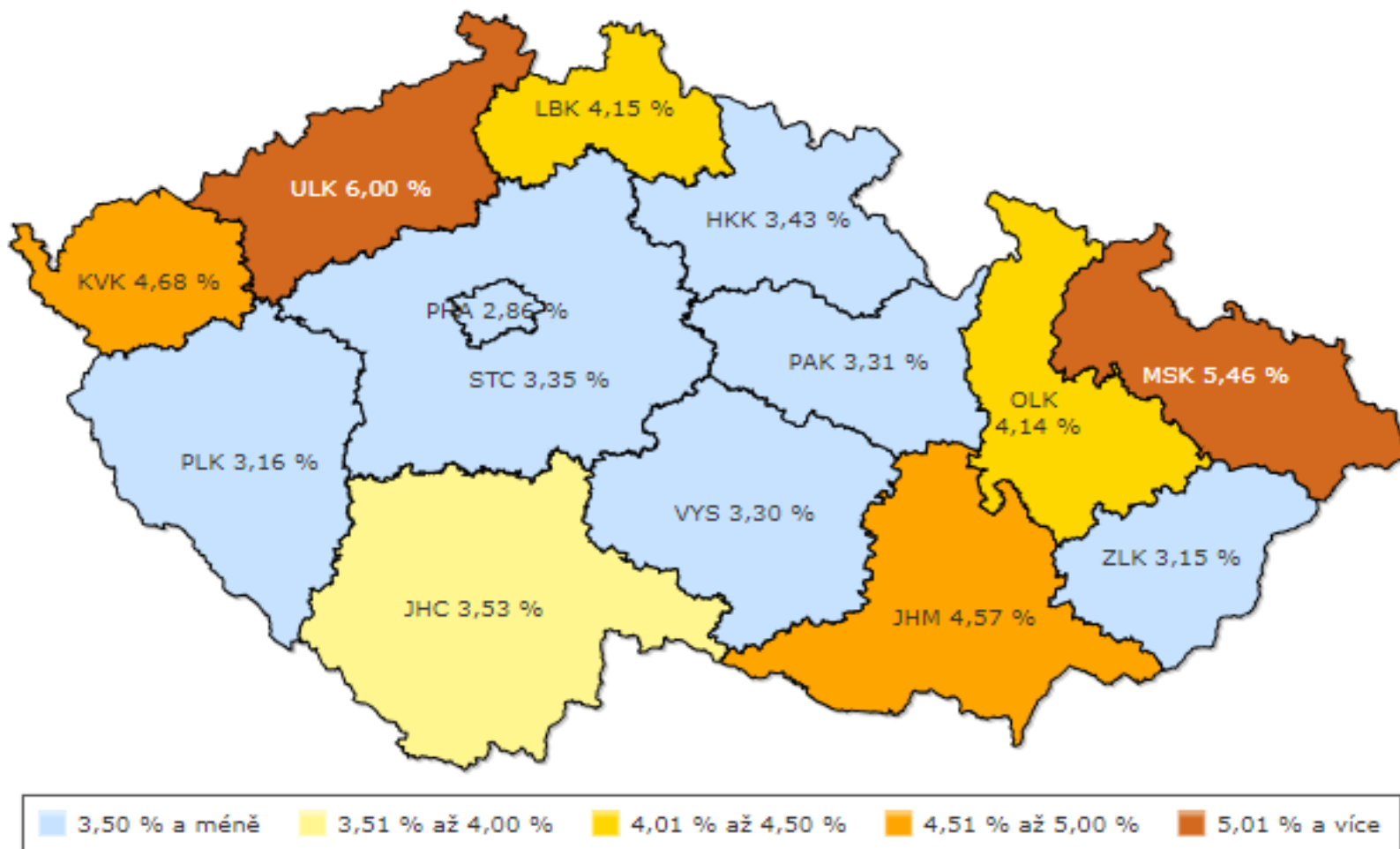
Míra nezaměstnanosti v % 2006 - 2023

Míry nezaměstnanosti středoškolsky vzdělaných v zemích EU ve 2Q roku 2022

Nezaměstnanost podle krajů 12/2023

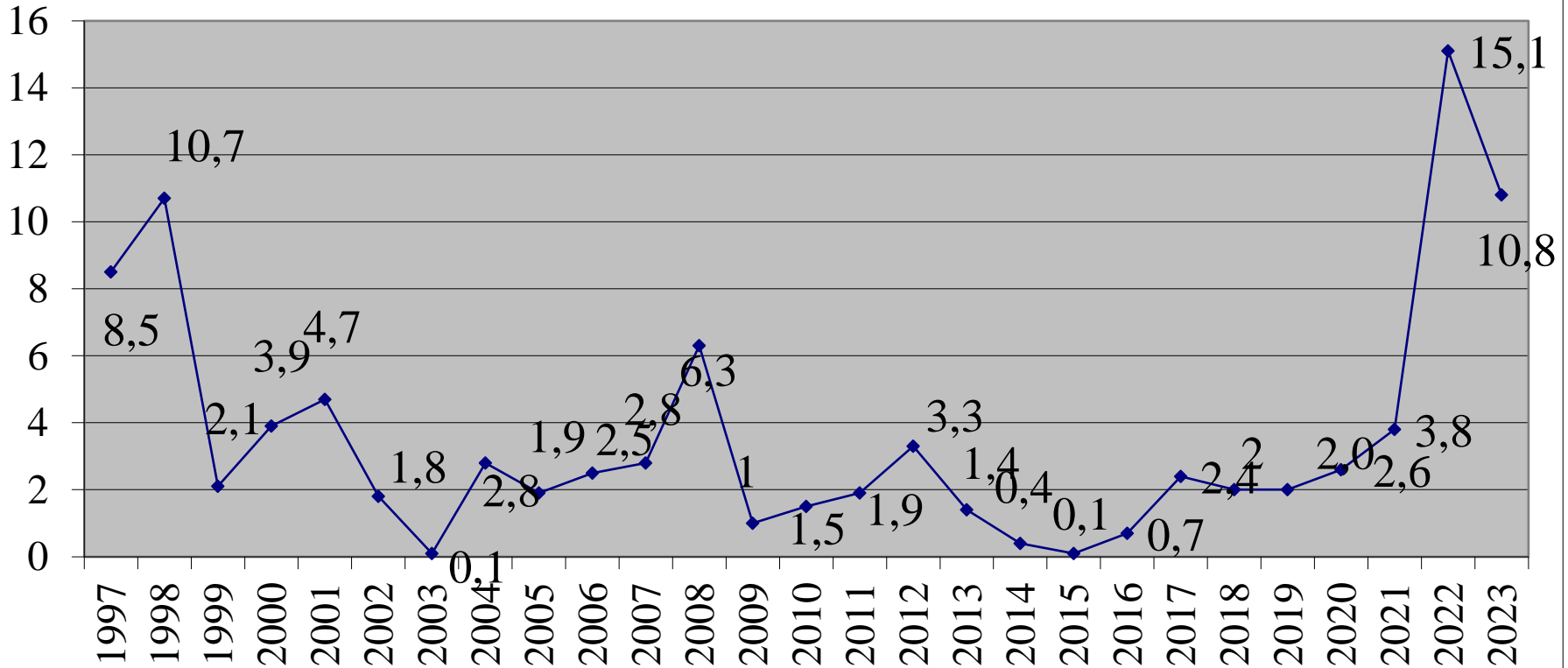
Nejvyšší nezaměstnanost podle okresů

- Karviná (8,3 %),
- Bruntál (7,8 %),
- Most (7,5 %),
- Chomutov (6,9 %),
- Jeseník (6,5 %),
- Znojmo (6,5 %),
- Louny (6,3 %),
- Děčín (6,2 %).

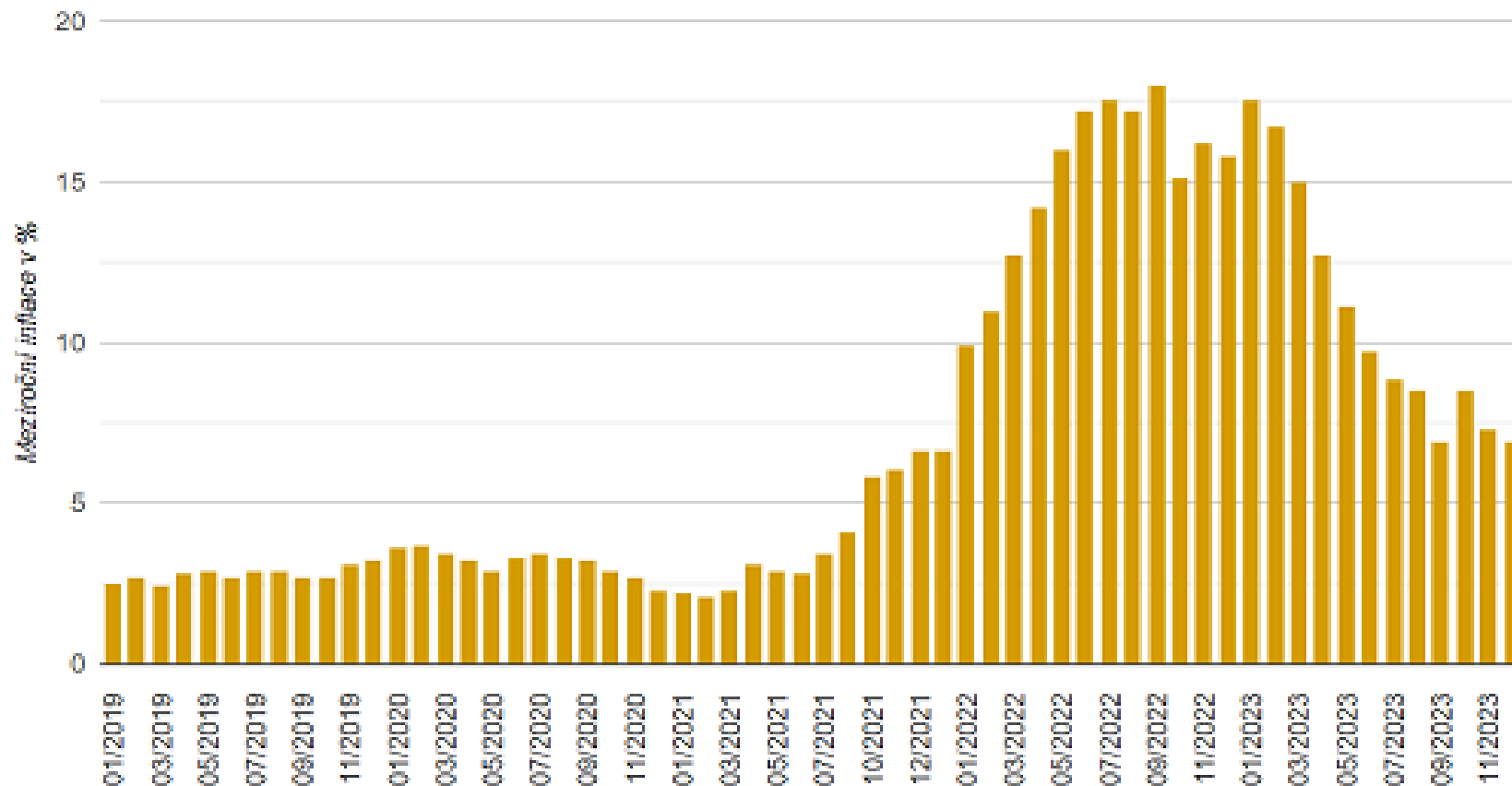
Nejnižší nezaměstnanost podle okresů

- Praha-východ (1,5 %),
- Praha-západ (1,7 %),
- Pelhřimov (2,1 %),
- Benešov (2,1 %),
- Rychnov nad Kněžnou (2,1 %),
- Plzeň-jih (2,2 %),
- Jičín (2,4 %),
- Zlín (2,5 %).

Inflace (%) 1996 - 2023

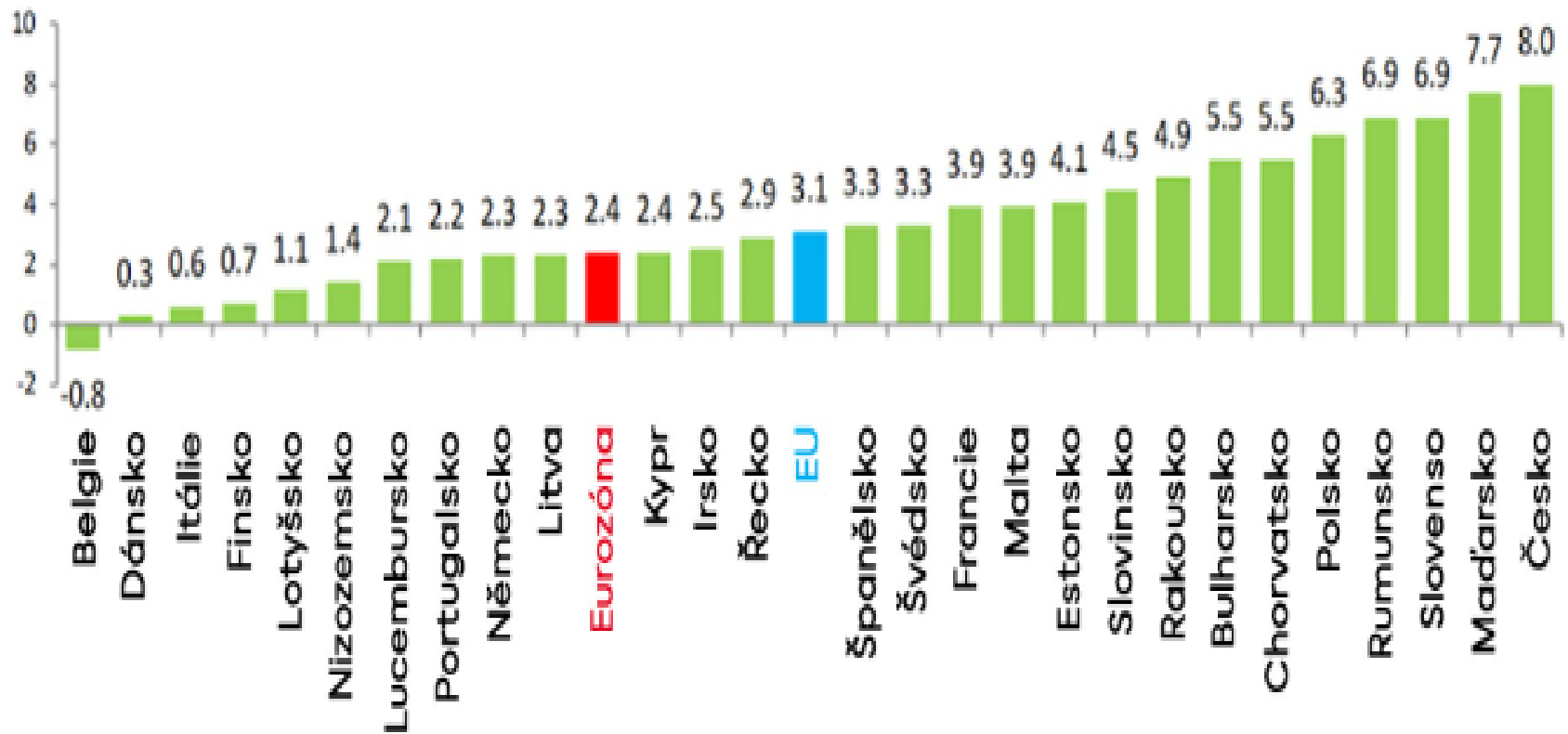

Míra inflace mezi roky 2019-2023

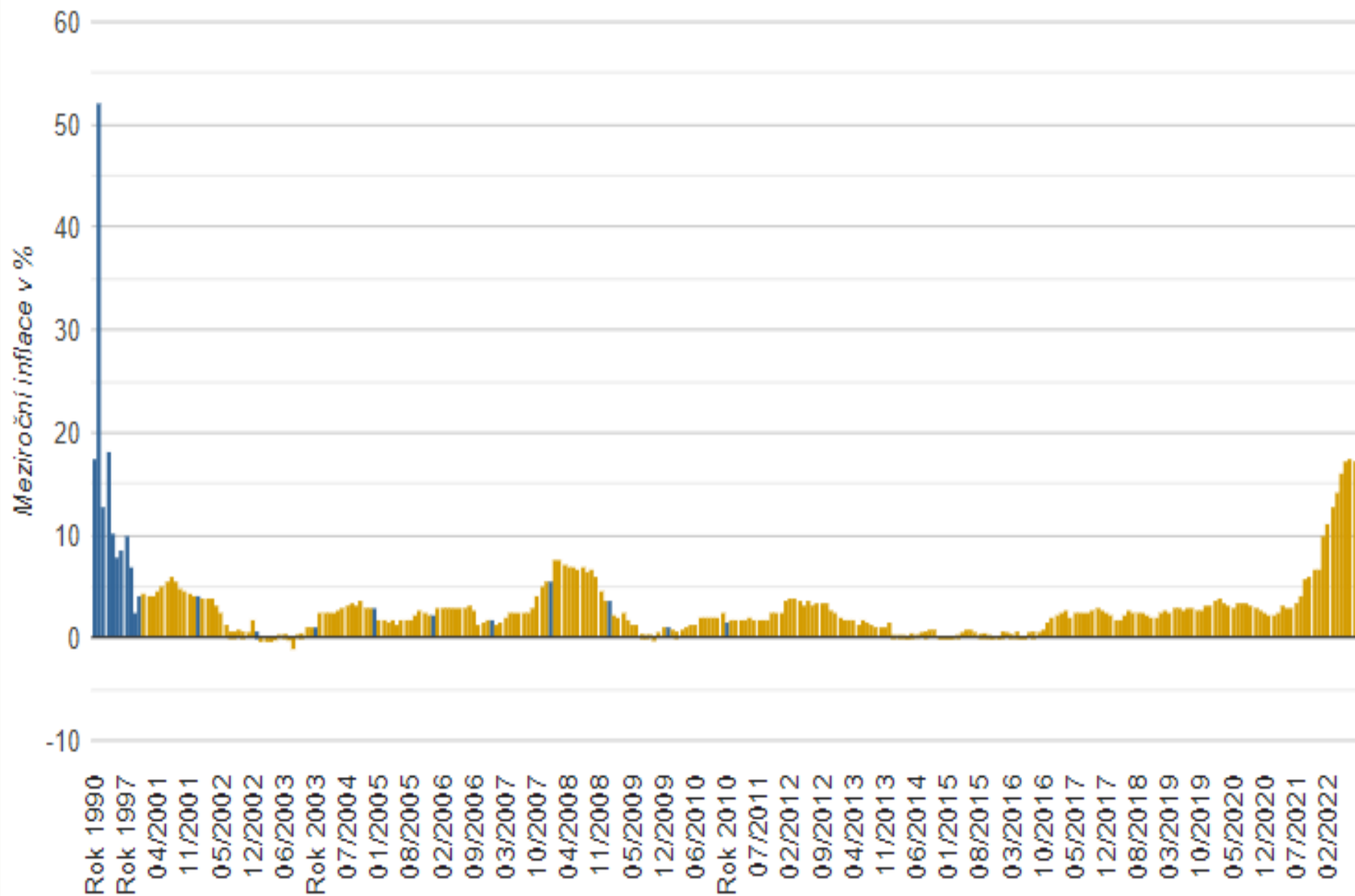
Inflace v listopadu 2023

(v procentech)

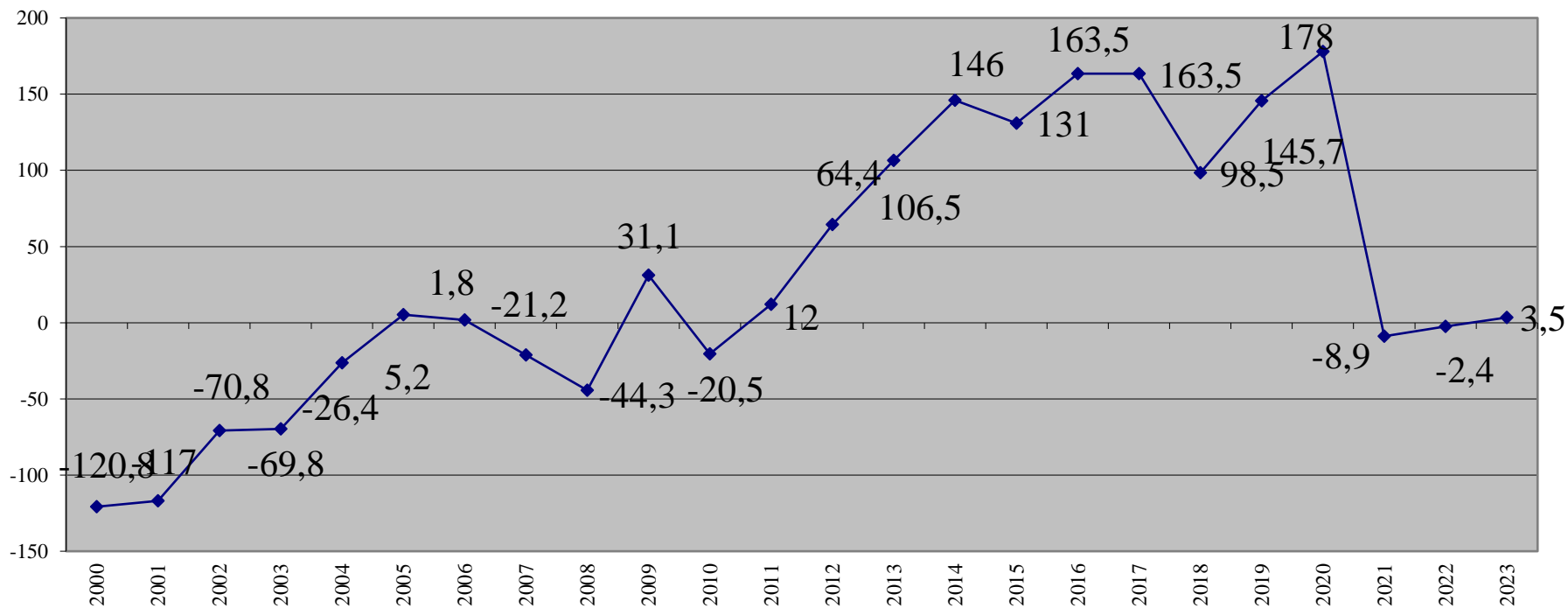

Meziroční inflace v %

SVG PNG

Zahranichně obch. bilance 2000 - 2023

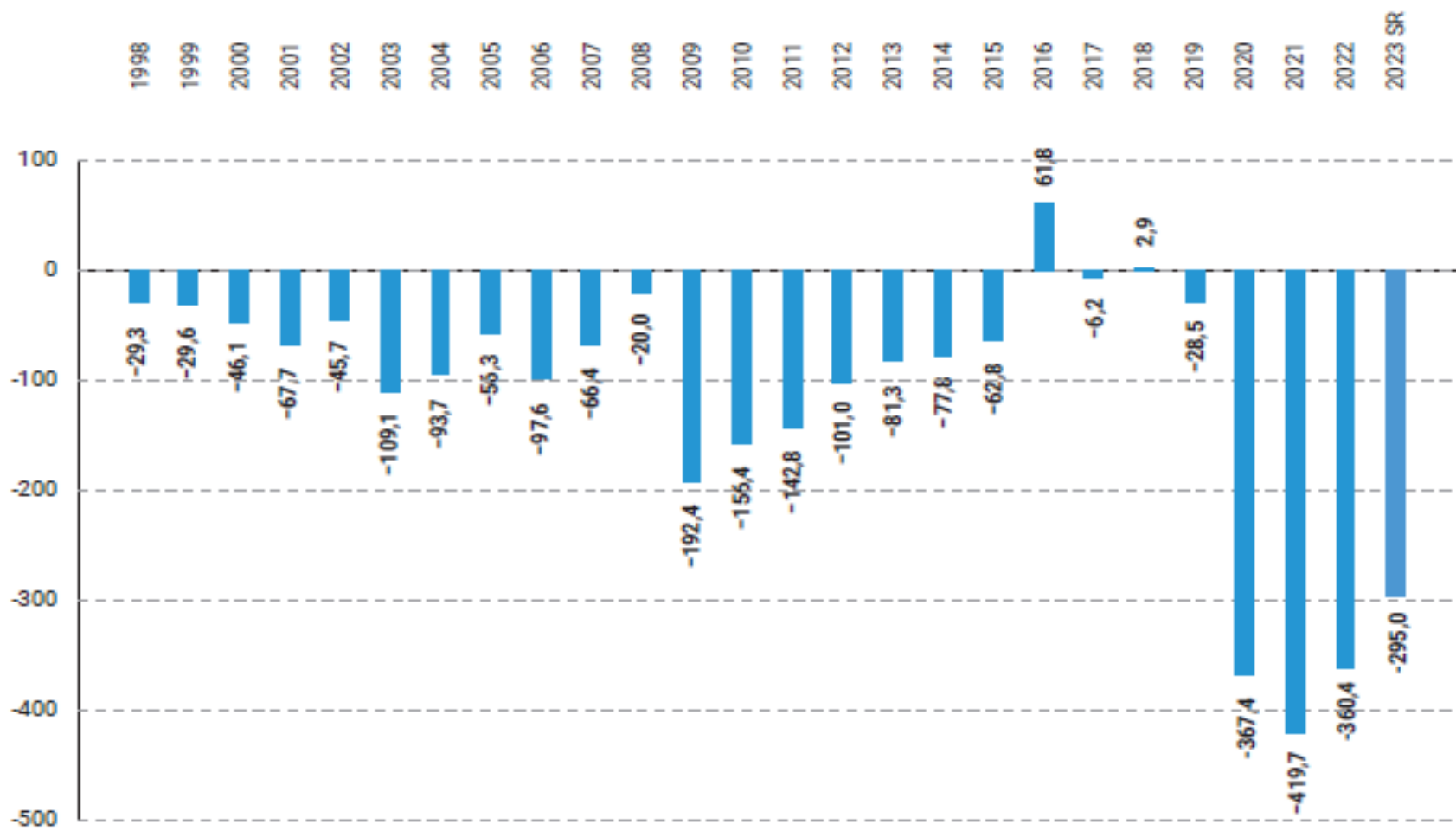
Státní rozpočet za rok 2023

Příjmy	mld. Kč	%	Výdaje	mld. Kč	%
Pojistné sociální	688,3	35,7	Sociální dávky	858,1	38,6
DPH	381,8	19,8	Neinvestiční transfery územním rozpočtům	248,4	11,2
Spotřební daně	157,3	8,2	Platy složek státu	166,7	7,5
Daň z příjmů FO	134,7	7,0	Neinvestiční transfery ústředním rozpočtům	293,4	13,2
Daň z příjmů PO	257,2	13,3	Neinvestiční transfery přísp. a nezisk. organizacím	103,2	4,7
Ostatní daňové příjmy	16,2	0,8	Neinvestiční nákupy (energie)	82,5	3,7
Přijaté transfery	185,9	9,6	Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím	67,9	3,1
Nedaňové příjmy	21,9	1,1	Neinvestiční transfery podnik. subjektům	74,2	3,3
Kapitálové příjmy	84,7	4,4	Kapitálové výdaje	202,1	9,1
			Státní dluh - úroky	69,3	3,1
			Neinv. transfery - ostatní	45,5	2,1
			Ostatní	11,7	0,5
Celkem příjmy	1 928	100	Celkem výdaje	2223	100
Rozdíl	plán - 295,0 mld.				

Ukazatele státního rozpočtu v letech 2023 a 2024 (v mld. Kč)

Ukazatel	SR 2023	SR 2024
Příjmy státního rozpočtu	1 928	1 940
Výdaje státního rozpočtu	2 223	2 192
Saldo státního rozpočtu	295	252

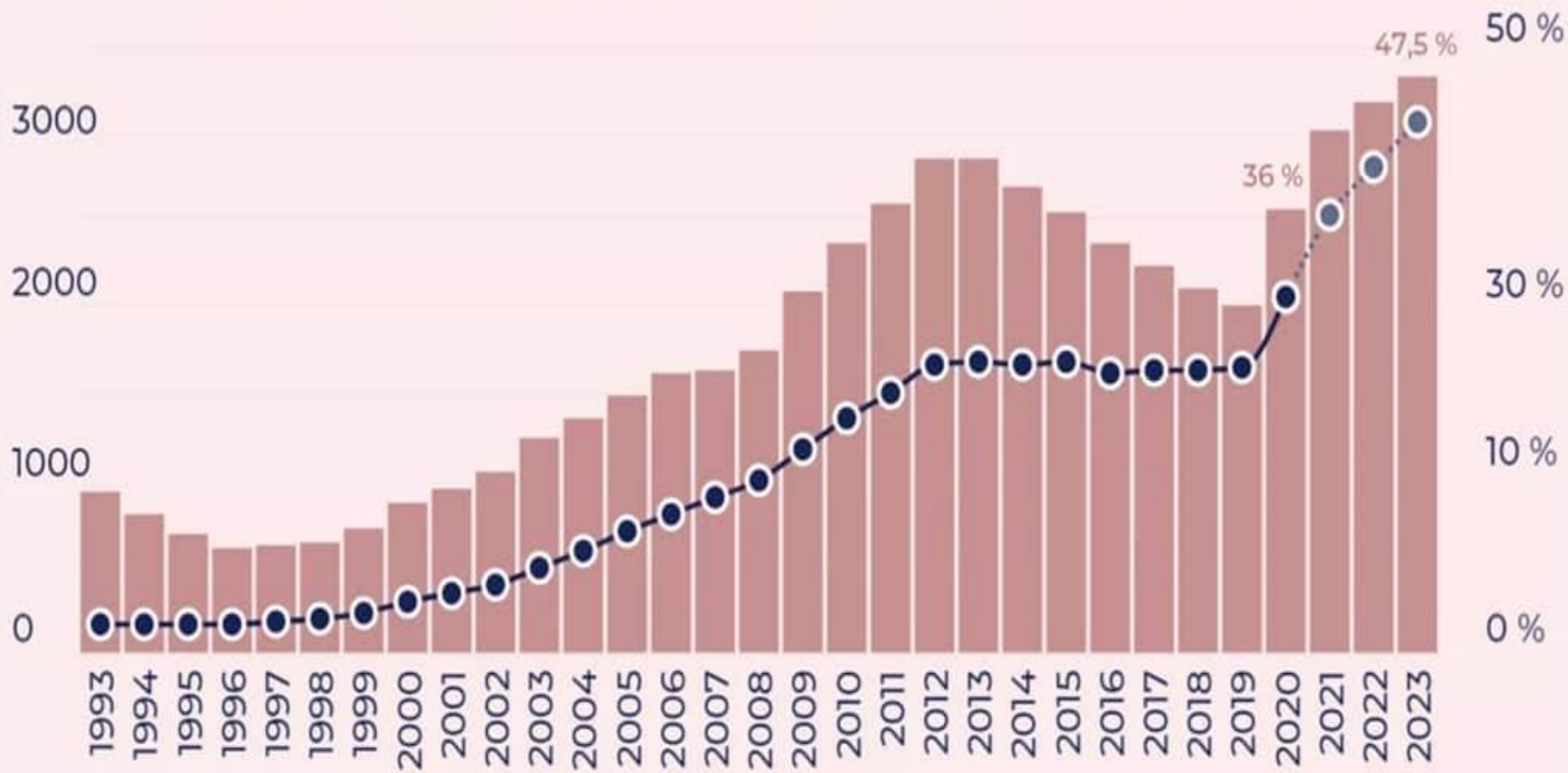
VÝVOJ SALDA STÁTNÍHO ROZPOČTU V LETECH 1998-2023 V MLD. KČ

Státní dluh České republiky

v miliardách korun; s odhadem vývoje

● Odhad vývoje ● Státní dluh ● Poměr k HDP (pravá osa)

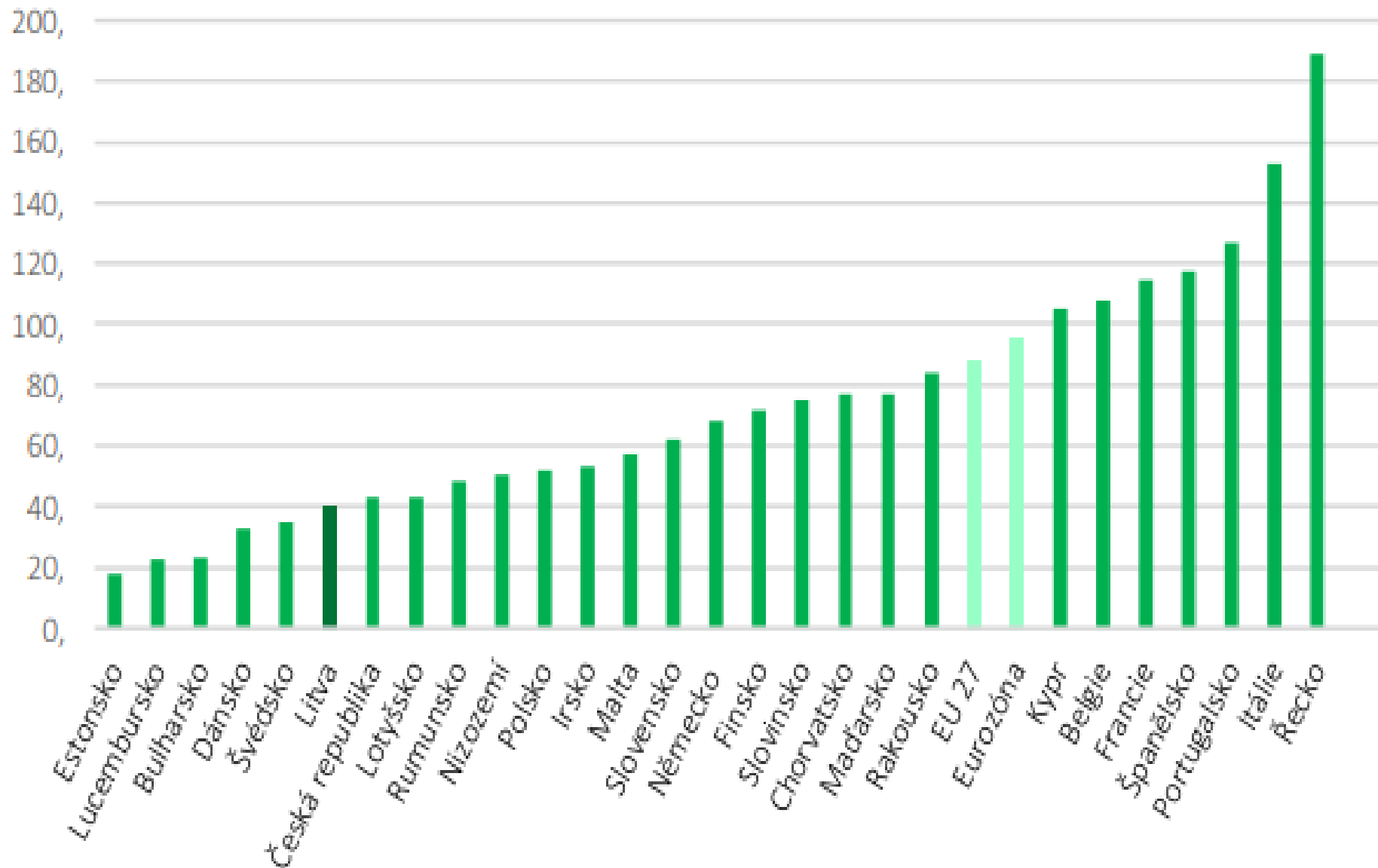

Zdroj: Ministerstvo financí

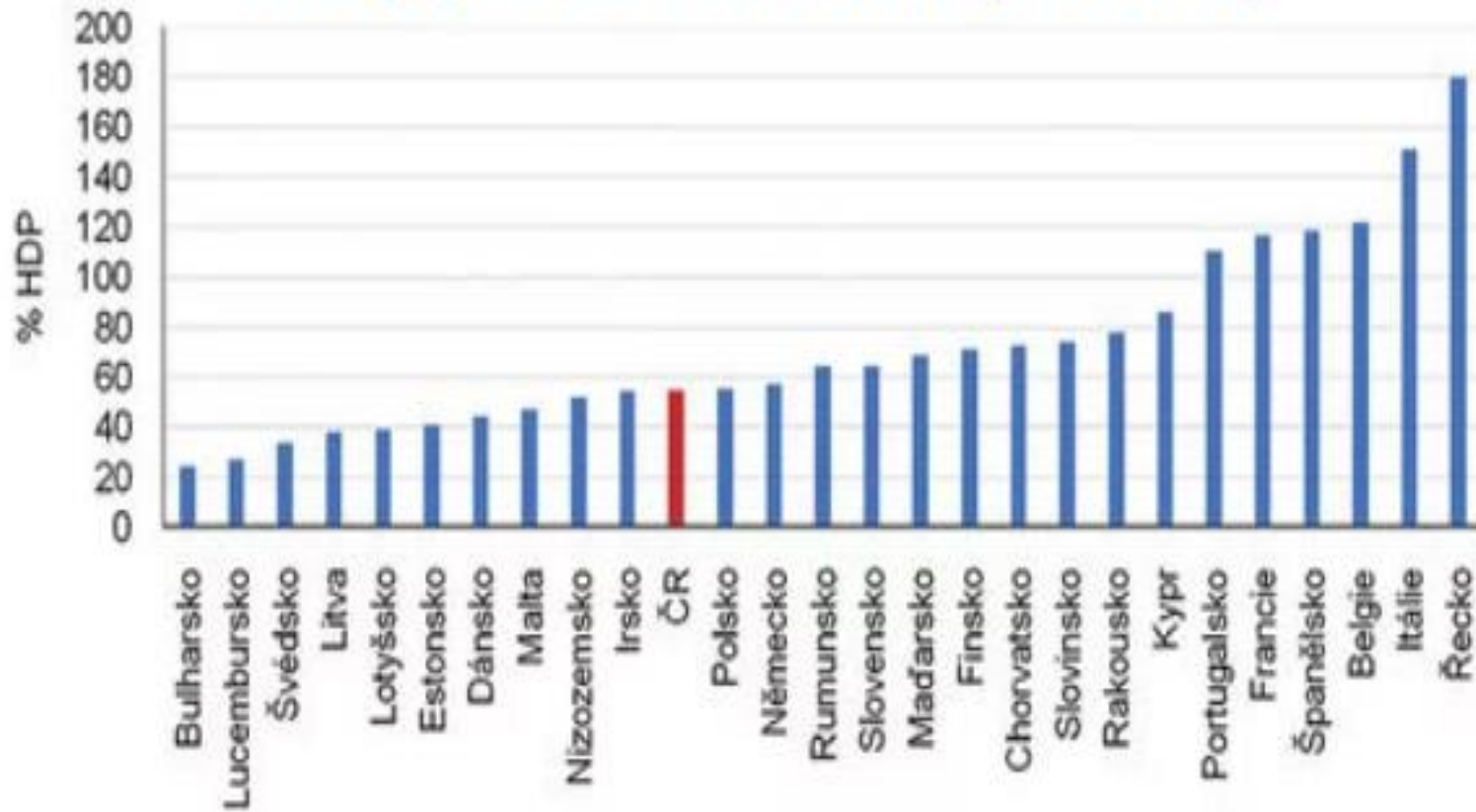
SZ | BYZNYS

Výše vládního dluhu k HDP v 1. čtvrtletí 2022 (v %)

Eurozóně

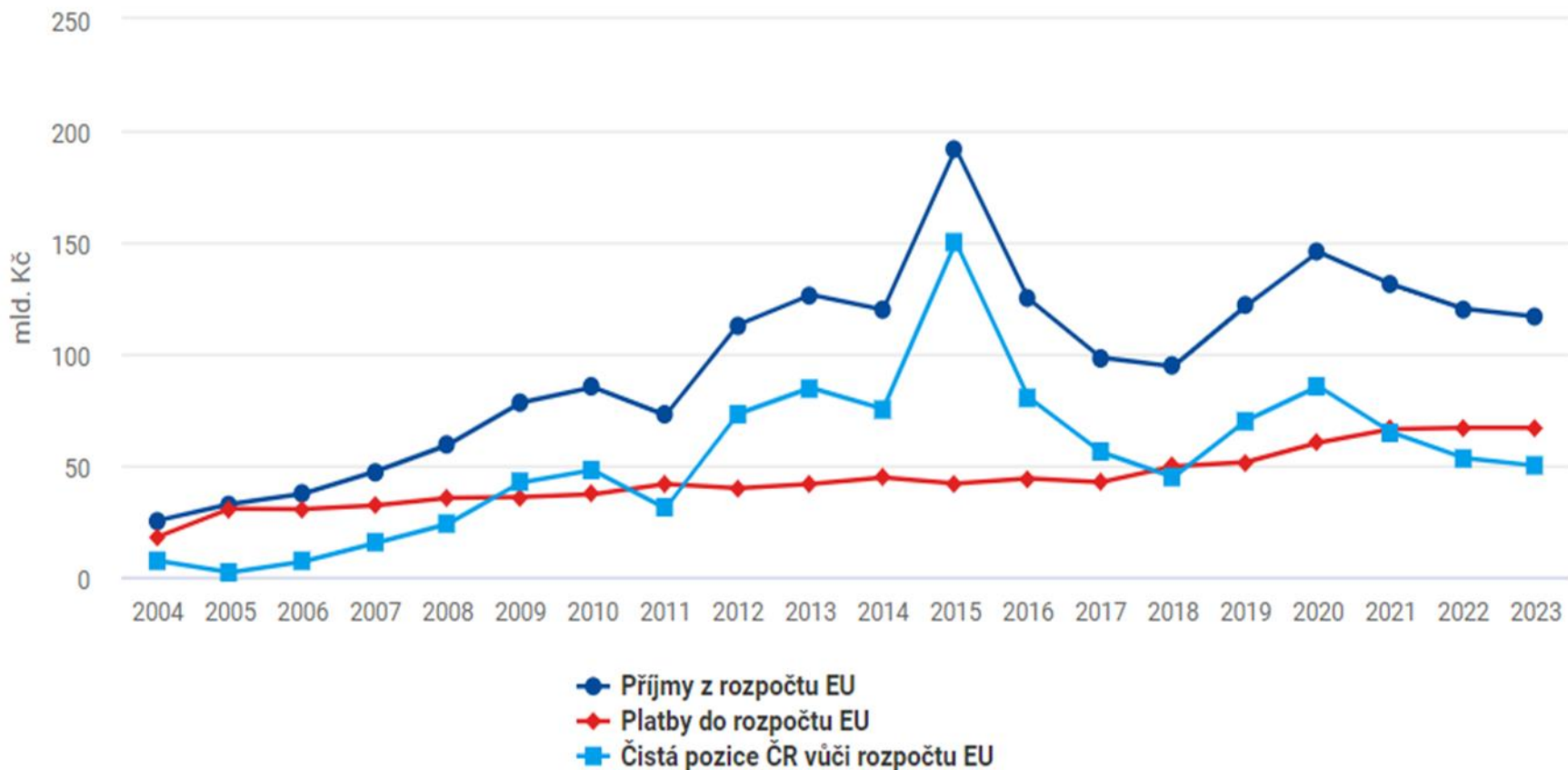

Veřejný dluh v roce 2026 (v % HDP)

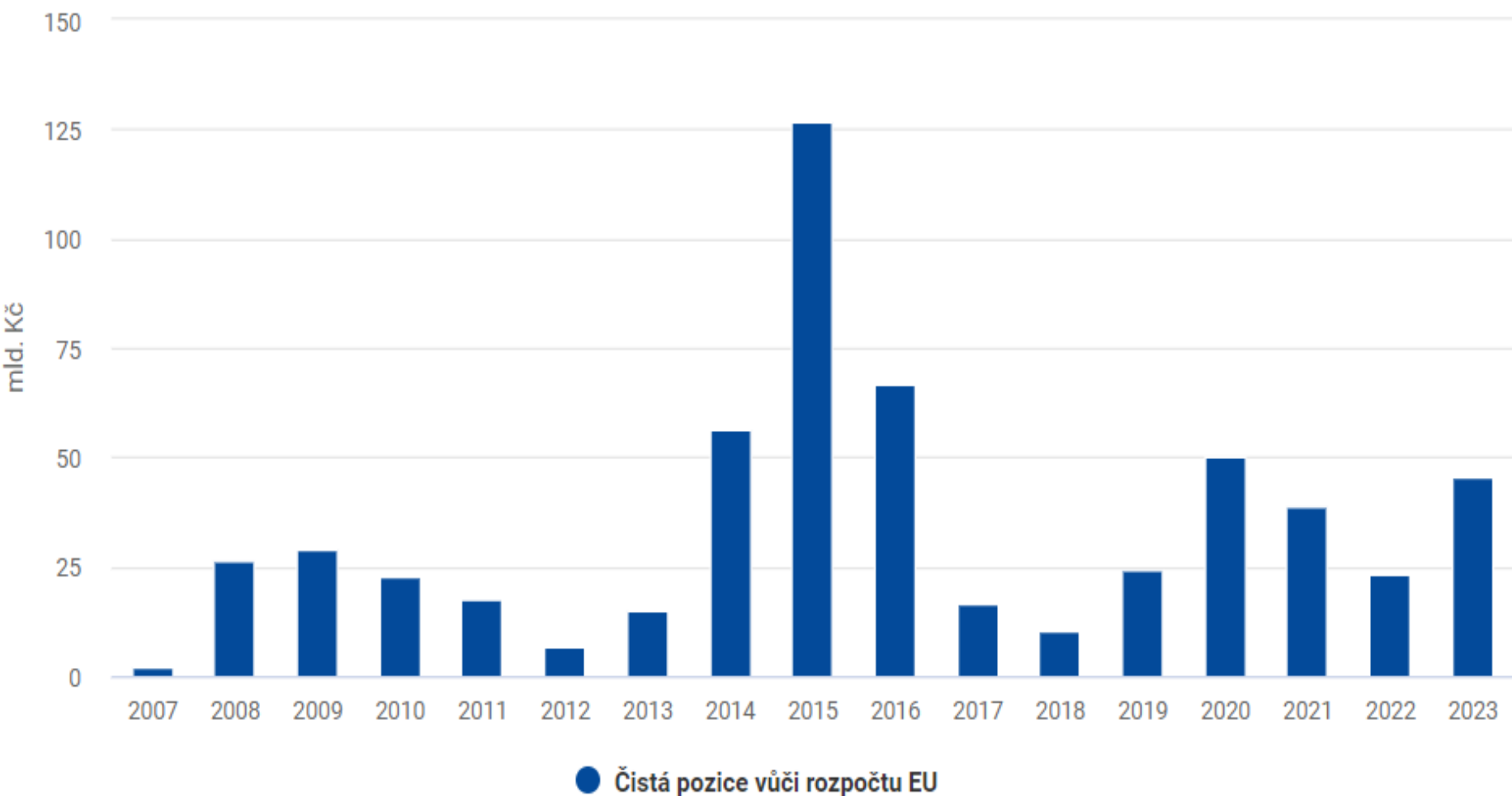

(Zdroj: Mezinárodní měnový fond: World Economic Outlook, duben 2021)

Vývoj příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu EU v letech 2004 - 2023 (mld. Kč)

Vývoj čisté pozice ČR v letech 2007-2023 (mld. Kč)

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od svého vstupu do EU 1. května 2004 do 30. června 2023

- zaplatila do rozpočtu EU 843,7 mld. Kč a
- získala téměř 1,88 bil. Kč.

Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak souhrnně dosáhlo

- 1,03 bil. Kč.

Zaručená mzda od 1. 1. 2024

Skupina prací	Hodinová zaručená mzda	Měsíční zaručená mzda
1	112,50	18 900 Kč
2	116,10	19 500 Kč
3	126,80	21 300 Kč
4	129,80	21 800 Kč
5	143,30	24 100 Kč
6	158,20	26 600 Kč
7	174,70	29 400 Kč
8	225,00	37 800 Kč

Průměrná mzda v Kč

2019	2020	2021	2022	2023
32 699	34 835	35 441	38 911	40 324

Zdravotní pojištění u zaměstnanců na rok 2024

Minimální vyměřovací základ

- Zdravotní pojištění se musí odvádět alespoň z **minimální** mzdy.
- Za rok 2024 se jedná o částku 18 900 Kč.
- Minimální pojistné, které představuje 13,5 % této částky, je tak stanoveno na **2 552 Kč** (4,5 % zaměstnanec, 9 % zaměstnavatel).

Maximální vyměřovací základ

- Od roku 2013 zrušen.

Sazby pojistného na sociální pojištění zaměstnanců

Sazby pojistného činí **31,9 %**, z toho odvádí:

- zaměstnanec **7,1 %**, z toho:
 - nemocenské pojištění **0,6 %**,
 - důchodové pojištění **6,5 %**,
 - příspěvek na státní politiku zaměstnanosti **0 %**,
- zaměstnavatel **24,8 %** (od 7/2019), z toho:
 - nemocenské pojištění **2,1 %**,
 - důchodové pojištění **21,5 %**,
 - příspěvek na státní politiku zaměstnanosti **1,2 %**.

Minimální zálohy na zdravotní pojištění u OSVČ pro rok 2024

Pro výpočet minimálního měsíčního základu musíme znát tyto údaje:

- průměrná mzda pro rok 2022 dosahuje:

40 638 Kč,

- přepočítací koeficient:

1,0819

- všeobecný vyměřovací základ (získáme jejich součinem):

43 967 Kč

Minimální zálohy na zdravotní pojištění u OSVČ pro rok 2024

- **Minimální měsíční vyměřovací základ** pro výpočet záloh na zdravotní pojištění dosahuje **poloviny** průměrné mzdy:

$$43\ 967 : 2 = 21\ 984 \text{ Kč}$$

- **Minimální záloha na zdravotní pojištění** tedy bude v r. 2024 dosahovat:

$$2\ 968 \text{ Kč měsíčně} \quad (13,5 \% \text{ z } 20\ 162)$$

Minimální měsíční vyměřovací základ ZP pro vedlejší činnost

- Zálohy na zdravotní pojištění se **nemusí platit**.
- Zdravotní pojištění se doplatí až po odevzdání přehledu – podle toho, kolik je reálný výdělek.

Minimální měsíční vyměřovací základ SP pro hlavní činnost 2024

Minimální měsíční vyměřovací základ pro výpočet záloh na sociální pojištění dosahuje **čtvrtiny** průměrné mzdy:

$$\frac{1}{4} \text{ 30 \% z } 43\,967 \text{ Kč} \\ = 13\,191 \text{ Kč/měs.}$$

Minimální záloha na sociální pojištění na r. 2023:

$$29,2 \% \text{ z } 13\,191 \text{ Kč} \\ = 3\,852 \text{ Kč/měs.}$$

Minimální měsíční vyměřovací základ SP pro vedlejší činnost 2024

- 29,2 % z ~~10 %~~ z **11 %** průměrné mzdy,
- 11 % z **43 967** Kč = **4 867** Kč (zaokrouhlujeme na celé Kč nahoru).

Minimální měsíční zálohy na pojistné pro vedlejší SVČ (důchodové pojistné 28 % + pojistné na státní politiku zaměstnanosti 1,2 %)

- = 29,2 % z 4 867 Kč = **1 413** Kč

Pokud zisk z podnikání v rámci vedlejší činnosti nepřekročí částku 105 521 Kč, nemusí se zálohy na sociální pojištění v příštím roce platit vůbec (*jedná se o 2,4násobek min. základu*).

Paušální daň pro OSVČ

Měsíční paušální daň v roce 2024 je 7 498 Kč v 1. pásmu. Tato částka se skládá z:

- minimálního zdravotního pojistného (2 968 Kč),
- minimálního sociálního pojistného navýšeného o 15 % (4 430 Kč),
- daně z příjmů ve výši 100 Kč.

Ve 2. daňovém pásmu je částka měsíční paušální daně 16 745 Kč a ve 3. pásmu 27 139 Kč.

K paušální dani se mohou přihlásit OSVČ, které:

- nejsou plátcí DPH,
- nemají roční příjmy z podnikání vyšší než 2 miliony Kč,
- nejsou v insolvenčním řízení,
- nejsou společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti.

Nemocenská pro rok 2024

Redukční hranice	Pro nemocenské (denní) (Kč)	Redukce (%)	Z toho pak
I.	1 466	90	60 % u nemocenského 15. – 30. den 66 % u nemocenského 31. – 60. den 72 % u nemocenského od 61. dne 60 % u ošetřovného (až 90 dnů) 70 % mateřská a otcovská
II.	2 199	60	
III.	4 397	30	

Náhrada mzdy od zaměstnavatele pro rok 2024

Redukční hranice	Pro náhradu mzdy (hodinové) (Kč)	Redukce (%)	Z toho pak
I.	do 256,55	90	60 %
II.	od 256,55 do 384,83	60	
III.	od 384,83 do 769,48	30	

Příklad náhrady mzdy

- Zaměstnancův hodinový výdělek je 500,00 Kč.
- Byl nemocen 14 dní.
- Z toho bylo 10 pracovních (80 pracovních hodin).

Redukovaný **průměrný hodinový** výdělek

$$(256,55 * 90 \%) + ((384,83 - 256,55) * 60 \%) + ((500 - 384,83) * 30 \%) = \\ = 230,895 + 76,968 + 34,551 = 342,414$$

Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci

$$342,414 \text{ Kč} * 60 \% * 8 \text{ hodin} * 10 \text{ dní} = 16\,435,872 = 16\,436 \text{ Kč.}$$

Příklad nemocenské

- Zaměstnanec byl nemocen 20 dní. Za prvních 14 dní dostal od zaměstnavatele 15 672 Kč.
- Od 15. dne mu OSSZ vyplácí nemocenskou.
- Zaměstnanec má 500 Kč/h, tzn. 4 000 Kč/den.
- Nemocenská se vyplácí i za každý den, včetně nepracovních.

Redukovaný průměrný denní výdělek

$$(1\,466 * 90\%) + ((2\,199 - 1\,466) * 60\%) + ((4\,000 - 2\,199) * 30\%) = \\ = 1\,319,4 + 439,8 + 540,3 = 2\,299,5 \text{ Kč}$$

OSSZ vyplatí zaměstnanci

$$2\,299,5 \text{ Kč} * 60\% * 6 \text{ dní} = 8\,279 \text{ Kč.}$$

$$\text{Celkem za 20 dní nemoci} = 16\,436 + 8\,279 = 24\,715 \text{ Kč}$$

$$\text{Kdyby nebyl nemocen} = 500 * 8 * 20 = 80\,000 \text{ Kč}$$

Životní a existenční minimum od 1. ledna 2024 (platí již od 1. 1. 2023)

Životní minimum

- minimální hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.

Existenční minimum

- minimální hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití.
- nelze použít ho u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.

Částky životního minima v Kč za měsíc

pro jednotlivce	4 860
pro první osobu v domácnosti	4 470
pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	4 040
pro nezaopatřené dítě ve věku:	
do 6 let	2 480
6 až 15 let	3 050
15 až 26 let (nezaopatřené)	3 490

Částka existenčního minima v Kč za měsíc

Existenční minimum = 3 130 Kč

Příklady životního minima různých typů domácností v Kč za měsíc

jednotlivec	4 860
2 dospělí	$4\,470 + 4\,040 = 8\,510$
1 dospělý, 1 dítě ve věku 5 let	$4\,470 + 2\,480 = 6\,950$
2 dospělí, 1 dítě ve věku 5 let	$4\,470 + 4\,040 + 2\,480 = 10\,990$
2 dospělí, 2 děti ve věku 8 a 16 let	$4\,470 + 4\,040 + 3\,050 + 3\,490 = 15\,050$
2 dospělí, 3 děti ve věku 5, 8 a 16 let	$4\,470 + 4\,040 + 2\,480 + 3\,050 + 3\,490 = 17\,530$

Společně posuzované osoby

- rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- manželé nebo partneři,
- rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami,
- jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které prokáží, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.
- osoby, které se přechodně, z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních (včetně dobrovolnické služby), zdržují mimo byt.

Započitatelné příjmy

- všechny **čisté peněžní příjmy** jednotlivce nebo společně posuzovaných osob (z pracovní činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu, důchody, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky, podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, výživné atd.)
- s **výjimkou:**

s výjimkou:

- příspěvku na bydlení a jednorázových sociálních dávek,
- příjmů z prodeje nemovitostí použitých k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby,
- náhrady škody na odstranění následků živelní pohromy,
- peněžní pomoci obětem trestné činnosti,
- stipendií, příjmů za práci žáků a studentů z praktického vyučování,
- příjmů ze závislé činnosti, jedná-li se o příjmy dítěte, které se soustavně připravuje na budoucí povolání na střední škole,
- příjmů ze samostatné výdělečné činnosti nezaopatřených dětí v průběhu prázdninových měsíců
- odměn za darování krve, orgánů,
- daňového bonusu,
- příspěvku na péči (v okruhu společně posuzovaných osob),
- příjmu na základě rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva.

Maastrichtská kritéria

- **cenovou stabilitu** - sleduje se míra inflace, která nemůže překročit inflaci třech nejvýkonnějších ekonomik eurozóny o více než 1,5 p. b.,
- **udržitelné a „zdravé“ veřejné finance** - poměr shodku veřejných financí k HDP nemůže překročit 3 % a poměr veřejného dluhu k HDP nepřesáhne 60 %,
- **stabilní kurz měny** a účast v ERM II (Evropský mechanismus směnných kurzů) minimálně 2 roky, kdy se zároveň kurz národní měny pohybuje k euru ve vymezeném koridoru,
- dlouhodobé **úrokové sazby** nesmí být vyšší než sazby třech nejvýkonnějších ekonomik eurozóny o více než 2 p. b.

Sazby DPH

- **základní sazba 21 %**
 - zdanění **většiny zboží a většiny služeb**, dětské pleny
 - **nově nealkoholické nápoje**
 - **nově kadeřnické a holičské služby, svoz komunálního odpadu, opravy obuvi, úklidové práce**
- **snížená sazba 12 % - zboží**
 - zdanění potravin, kohoutková voda, zdravotnické potřeby, stavební práce, autobusová doprava, zdravotnické potřeby
 - knihy, noviny, časopisy, dětské sedačky do aut,
- **snížená sazba 12 % - služby**
 - rozvod vody, vodné, stočné, pozemní pravidelná doprava cestujících, letecká doprava, zdravotní a sociální péče, domácí péče o děti, staré a nemocné, kulturní činnosti, vstupné, sportovní činnosti, služby posiloven, saun,

Výpočet daně z příjmů FO a čisté mzdy

1. Základ daně

- Odečteme odčitatelné položky (v ročním zúčtování)

2. Zaokrouhlíme základ daně

3. Daň 15 %

4. Slevy na dani odečteme od daně

Odčitatelné položky (pouze v ročním zúčtování)

- Dary - hodnota musí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit **alespoň 1 000 Kč**, v úhrnu lze odečíst nejvýše 15 % ze základu daně. Hodnota jednoho odběru krve = 3 000 Kč.
- Úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru poskytnutého na bytové potřeby - max. ve výši 150 000 Kč ročně.
- Příspěvky na doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem - částka, kterou lze odečíst se rovná celkově zaplaceným příspěvkům sníženým o 12 000 Kč, max. výše činí 24 000 Kč.
- Pojistné na soukromé životní pojištění - doba trvání smlouvy činí min. 5 let a nárok na čerpání je navázán na dosažení 60 let věku, max. lze odečíst max. 24 000 Kč.
- ~~- Členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci - odečíst lze částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.~~

Slevy z již vypočtené daně	Sleva ročně (Kč)	Sleva měsíčně (Kč)
- za poplatníka	30 840	2 570
- za vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti (dvojnásobná částka, je-li dítě držitelem průkazu ZTP/P)	1. dítě 15 204 2. dítě 22 320 3. dítě 27 840	1. dítě 1 267 2. dítě 1 860 3. dítě 2 320
- na vyživovaného manželku (manžela, registrovaného partnera), v případě, že tato osoba neměla vlastní příjem vyšší než 68 000 Kč ročně (dvojnásobná částka, je-li držitelem průkazu ZTP/P)	24 840	není
- pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod	2 520	210
- pobírá-li poplatník plný invalidní důchod	5 040	420
- je-li poplatník držitelem průkazu ZTP-P	16 140	1 345
- student, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem od 2024 není	4 020	335
- školkové od 2024 není	17 300	není
- jednorázová sleva za zavedení EET v zdaňovací období, kdy poprvé zaevidovali tržbu	5 000	není

Sleva na manželku

- Podmínka = trvání **manželství** a **žití ve společné domácnosti**.
- **Od r. 2024 pouze s dítětem do 3 let věku.**

Do příjmů manželky se zahrnují

- mateřská, nemocenská, podpora v nezaměstnanosti, ošetřovné, výživné na manželku.

Naopak do vlastního příjmu se nezahrnují:

- rodičovský příspěvek,
- ostatní dávky státní sociální podpory včetně porodného a přídatku na dítě, sociálního příplatku, příspěvku na bydlení a podobně,
- výživné na dítě
- dávky sociální péče,
- státní příspěvky na penzijní připojištění a na stavební spoření,
- stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách.

Slevy na daních

Dále se může z vypočtené daně odečíst:

- 18 000 Kč za každého zaměstnance se změněnou pracovní schopností
- 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžkým zdravotním postižením

Daňový bonus:

- ~~maximální 60 300 Kč ročně, 5025 Kč měsíčně,~~
zrušen 2022
- minimální 100 Kč ročně, 50 Kč měsíčně,
- lze uplatnit pouze v případě, že výdělek je větší než 6násobek min. mzdy, což v r. 2024 znamená 113 400 Kč.

Vývoj sazby daně z příjmu PO

Rok	1993	1994	1995	1996 1997	1998 1999	2000 2003	2004	2005	2006 2007	2008	2009	2010 2023	2024
Sazba %	45	42	41	39	35	31	28	26	24	21	20	19	21